

Sygn. akt VII U 1979/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 30 lipca 2013 r. nr (...)

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób , że przyznaje ubezpieczonemu W. K. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 10 maja 2013r.;
2. nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji.

/ Na oryginale właściwy podpis. /

Sygn. akt VII U 1979/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu W. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa. Organ rentowy podał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w okresie od dnia 20 kwietnia 1976 r. do dnia 31 marca 1996 r. w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w J. na stanowisku traktorzysty – bowiem w świadectwie pracy z dnia 06 czerwca 1998 r. powołano się na zarządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 24 czerwca 1982 r. które w chwili wystawiania świadectwa pracy już nie obowiązywało (prawidłowo winno zostać przywołane zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r.), a dodatkowo dokument ten nie przywołuje odpowiednich zapisów w postaci działu i pozycji w/w zarządzenia resortowego. Ubezpieczony nie

przedłożył również prawidłowego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych ani też umów o pracę, angaży czy też przeszeregowań (tom II k. 9 akt rentowych).

Odwołanie od powyższej decyzji pozwanego organu rentowego wniósł ubezpieczony W. K., wskazując, iż w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace traktorzysty – oraz podnosząc, iż może przedstawić na tę okoliczność świadków. Wyjaśnił, iż gospodarstwo rolne zostało przejęte przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa, po czym sprzedane kolejnej spółce – która to spółka ze 100% kapitałem zagranicznym nie posiada żadnych dokumentów z akt osobowych poprzedniego przedsiębiorstwa, w którym on był bezpośrednio zatrudniony (k. 2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji (k. 3-4 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. K., urodzony dnia (...), z zawodu traktorzysta, w dniu 15 maja 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w dniu 10 maja 2013 r. Ubezpieczony nie pozostaje w stosunku pracy.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego o emeryturę – tom II k. 1-3 akt rentowych

Od dnia 11 lipca 1998 r. ubezpieczony pobierał rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, zaś od dnia 01 kwietnia 2003 r. do dnia 31 lipca 2010 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

dowód: decyzje rentowe pozwanego – tom I k. 11, 23, 33, 52, 56, 64, 70, 75, 77, 83, 86, 90, 94 akt rentowych

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 27 lat, 3 miesiące i 16 dni, w tym 25 lat, 11 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 1 rok i 4 miesiące okresów nieskładkowych, jednakże nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

dowód: karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego – tom II k. 8 akt rentowych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 30 lipca 2013 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 30 lipca 2013 r. – tom II k. 9 akt rentowych

W spornym okresie od dnia 20 kwietnia 1976 r. do dnia 31 marca 1996 r. ubezpieczony W. K. był zatrudniony w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w J. (gmina D., ówczesne województwo (...)) na stanowisku traktorzysty. W powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych.

Uprawnienia do kierowania ciągnikami (kategoria T) wnioskodawca posiadał od 1972 r. i utracił je w 1998 r. w związku z chorobą kręgosłupa, która bezpośrednio spowodowała uzyskanie uprawnień rentowych. Nie posiadał i nie posiada on uprawnień do prowadzenia pojazdów innych kategorii.

Ubezpieczony pracował traktorem na polach i na szosach. W okresie letnim zajmował się dowożeniem paszy do obór, bronował, wałował, kultywatorował, odwoził w czasie żniw zboże od kombajnów, kosił zielonkę maszyną. Zajmował się uprawą, bronowaniem i orką. Swoją pracę skarżący wykonywał ciągnikiem kołowym U. (...). W okresie zimowym zajmował się dowożeniem do obór paszy, słomy, siana, kiszonki oraz mleka od krów. W okresie zimowym

ubezpieczony wykonywał prace zlecane w zakresie usług transportowych oraz odśnieżania dróg. Pracownicy mieli możliwość dorobienia do pensji i wykonywania – poza zwykłymi godzinami pracy – inne prace m.in. w polu.

W spornym okresie ubezpieczony nie był członkiem spółdzielni kółek rolniczych – a zwykłym pracownikiem.

Skarżący, przechodząc na rentę z tytułu niezdolności do pracy, nie otrzymał świadectwa pracy w warunkach szczególnych – uzyskał je dopiero kilka lat później od następcy prawnego zakładu pracy.

Dokumentacja osobowa z zakresu zatrudnienia ubezpieczonego w zakładzie pracy nie została zachowana.

Inni pracownicy, wykonujący w tym samym czasie w zakładzie pracy prace traktorzysty, uzyskali prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

dowód: świadectwo pracy z dnia 06 czerwca 1998 r. – tom I k. 4 akt rentowych, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 06 czerwca 1998 r. – tom I k. 5 akt rentowych, pismo Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w G. z dnia 23 października 2013 r. – k. 26 akt sprawy, prawo jazdy ubezpieczonego – okazane na rozprawie – k. 28 akt sprawy, zeznania świadków M. L. i R. Ś. oraz wnioskodawcy – protokół skrócony k. 28-30 akt sprawy, protokół elektroniczny k. 31 akt sprawy

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych pozwanego organu, w szczególności świadectwa pracy wystawionego przez następcę prawnego Gospodarstwa Rolnego w J. – pracodawcy ubezpieczonego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków M. L. i R. Ś., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornym okresie w tym samym zakładzie pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że zeznania te razem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym wyjaśnieniami wnioskodawcy, tworzą zwartą i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego W. K. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Podkreślenia wymaga, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (W transporcie i łączności) pod pozycją 3 wskazano prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych.

Wskazać również należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 10 maja 2013 r. osiągnął 60 rok życia. Wnioskodawca na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie pozostaje również w stosunku pracy – co przez pozwanego nie było kwestionowane, a biorąc pod uwagę brzmienie art. 184 ust. 2 ustawy od dnia 01 stycznia 2013 r. pozostaje okolicznością w sprawie bez znaczenia.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy za pracę w szczególnych warunkach - prace kierowców ciągników - uznać można było sporny okres zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 20 kwietnia 1976 r. do dnia 31 marca 1996 r. w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w J. na stanowisku traktorzysty – bowiem w świadectwie pracy z dnia 06 czerwca 1998 r. powołano się na zarządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 24 czerwca 1982 r. które w chwili wystawiania świadectwa pracy już nie obowiązywało (prawidłowo winno zostać przywołane zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r.), a dodatkowo dokument ten nie przywołuje odpowiednich zapisów w postaci działu i pozycji w/w zarządzenia resortowego. Ubezpieczony nie przedłożył również w ocenie organu prawidłowego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych

ani też umów o pracę, angaży czy też przeszeręgowań. W sposób jednoznaczny bowiem ubezpieczony wskazał na rozprawie w dniu 04 grudnia 2013r., iż jego odwołanie dotyczy jedynie zaliczenia okresu zatrudnienia na stanowisku traktorzysty (lata 1976-1996) i nie wnosi o zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych ostatnich 2 lat pracy w w/w zakładzie, kiedy wykonywał on prace dozorczy.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach we wnioskowanym przez ubezpieczonego okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (świadcstwo pracy, świadcstwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych). Niewątpliwie faktyczny rodzaj pracy ubezpieczonego został potwierdzony zeznaniami świadków – współpracowników ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia – którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał w warunkach szczególnych - prace kierowcy ciągników kołowych. Należy wskazać, iż świadkowie ci stanowili wiarygodne osobowe źródła dowodowe dla Sądu, ponieważ pracowali w zakładzie pracy okresach co do zasady pokrywających się z zatrudnieniem tam ubezpieczonego (świadek M. L. – lata 1966-2000, świadek R. Ś. – lata 1976-2000), nadto każdy z nich pracował tam także po rozwiązaniu stosunku pracy ze skarżącym. Bardzo istotna jest także okoliczność, iż świadkowie wykonywali dokładnie takie same prace kierowców ciągnika, nadto świadek L., jak wskazał, pracował również jako kierowca kombajnu. Obydwaj świadkowie w sposób zbieżny i dla Sądu wiarygodny opisywali rodzaj i dokładne zadania, jakie ubezpieczony wykonywał w spornym okresie. W ocenie Sądu Okręgowego świadkowie ci mieli obiektywną możliwość obserwacji pracy ubezpieczonego – bowiem, jak już wskazano, wykonywali dokładnie takie same obowiązki na zbieżnych z ubezpieczonym stanowiskach pracy. Świadek L., jak również ubezpieczony, podkreślali, iż byli oni pracownikami gospodarstwa rolnego – nie zaś członkami rolniczej spółdzielni produkcyjnej. Wyjaśnienia te sąd uznał za w pełni wiarygodne. Nie zostały nadto w sposób skuteczny zakwestionowane przez pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył także, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż dokumentacja osobowa z zakresu zatrudnienia ubezpieczonego w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa nie została zachowana – na co wskazuje pismo z Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w G. (k. 26 akt sprawy), a co także potwierdzał obszernie w swoich zeznaniach ubezpieczony. Obiektywnie niemożliwe było zatem – pomimo podjętych w tym zakresie starań – przedłożenie przez ubezpieczonego akt osobowych, angaży czy też przeszeręgowań.

Godzi się również w tym miejscu wskazać, iż świadkowie L. i Ś. uzyskali prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych przy zaliczeniu okresu zatrudnienia w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w J. do stażu pracy w warunkach szczególnych – przy czym, jak ustalono, wykonywali oni pracę zbieżną w stosunku do pracy ubezpieczonego. Niezasadne zatem ,w ocenie Sądu , było różnicowanie sytuacji prawnej osób, co do których – jak ustalono – wykonywały one te same czynności pracownicze, które w przypadku w/w świadków stanowiły podstawę przyznania świadczenia, zaś w wypadku ubezpieczonego nie zostały do jego przyznania zaliczone ani uwzględnione.

Sąd Okręgowy podzielił jedynie zarzuty pozwanego organu rentowego w zakresie wniosków wpływających z błędnego wskazania zarządzenia resortowego. Pozwany podniósł bowiem trafnie, iż w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 06 czerwca 1998 r. (nie zaś, jak błędnie wskazał w uzasadnieniu decyzji, świadectwie pracy z tej samej daty – które w/w informacji nie zawiera) powołano się na zarządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 24 czerwca 1982 r. które w chwili wystawiania świadectwa pracy już nie obowiązywało, zatem prawidłowo winno zostać przywołane zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r.; dodatkowo zaś dokument ten nie przywołuje odpowiednich zapisów w postaci działu i pozycji w/w zarządzenia resortowego. Niewątpliwie bowiem zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. (Dz. Urz. MRiRW z 1988 r. nr 2. poz. 4) weszło w życie dnia 04 listopada 1988 r. i to na te przepisy resortowe winien był się powołać następca prawny pracodawcy, wystawiając ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W tym miejscu godzi się jednak wskazać, iż zarządzenia resortowe – zarządzenie nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. – nie stanowią źródeł powszechnie obowiązującego prawa, i stanowią jedynie pomocnicze akty prawa niższego rzędu oraz dokumenty dotyczące jedynie konkretnych zakładów

pracy, do których odwoływali się poszczególni pracodawcy, wskazując w dokumentacji pracowniczej (świadczeniach wykonywania pracy w warunkach szczególnych) na rodzaje wykonywanej przez pracowników pracy. Kluczowym i podstawowym dokumentem w tym zakresie pozostaje nadal jednak cytowane powyżej rozporządzenie. Wypowiedział się w tej kwestii w sposób jednoznaczny Sąd Najwyższy, wskazując, iż źródłem prawa do emerytury za pracę w szczególnych warunkach jest ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Nie jest nim natomiast zarządzenie resortowe, jako że nie stanowi źródła prawa (art. 87 Konstytucji). Wykazy resortowe wydane na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mają charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający oraz mogą mieć znaczenie w sferze dowodowej, stanowiąc podstawę domniemania faktycznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., I UK 403/11., podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., II UK 218/09 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2011 r., I UK 164/11).

W ocenie Sądu Okręgowego, wobec udowodnienia wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczony W. K. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W tym miejscu zwrócić także należy uwagę na to, iż zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy, w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r. OTK-A 2007/8/97 powyższy przepis należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nie ustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne zostały ostatecznie wyjaśnione w drodze uzupełnienia materiału dowodowego o zeznania świadków i ubezpieczonego wyjaśniające zakres obowiązków i charakter pracy ubezpieczonego, co uzasadnia zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a ustawy poprzez wnioskowanie a contrario.

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 30 lipca 2013r. i przyznał ubezpieczonemu W. K. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 10 maja 2013 r. (tj. od dnia ukończenia przez wnioskodawcę wymaganego wieku 60 lat). Sąd Okręgowy wziął pod uwagę fakt, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 15 maja 2013 r. oraz dyspozycję art. 129 ust. 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Działając zaś na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, mając na uwadze fakt, iż dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego, mającego wpływ na jej prawo do wnioskowanego świadczenia.

SSO Monika Popielińska